

Protokoll fört vid pleniföredragning

Infrastrukturavdelningen
Allmänna byrån, I1

Närvarande
VT, HJ, RH, AH-J, AH, FK, AR, CW

Frånvarande

Justerat
Omedelbart

Ordförande
Lantråd
Veronica Thörnroos

Föredragande
Minister
Christian Wikström

Protokollförare
T.f. byråchef
Gustav Blomberg

Nr 1

Yttrande över republikens presidents framställning till
Ålands lagting om statsrådets förordning om det
multilaterala avtalet M342 enligt kapitel 1.5 punkt 1.5.1 i
bilaga A till överenskommelsen om internationell
transport av farligt gods på väg (ADR)
ÅLR 2022/243

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att lämna yttrande till lagtinget enligt bilaga 1, I122P01.

Nr 2

Yttrande över republikens presidents framställning till
Ålands lagting om statsrådets förordning om ändring av
namnet på den europeiska överenskommelsen om
internationell transport av farligt gods på väg
ÅLR 2022/245

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att lämna yttrande till lagtinget enligt bilaga 2, I122P01.

Till Ålands lagting

Landskapsregeringens yttrande

Över republikens presidents framställning till Ålands lagting om statsrådets förordning om det multilaterala avtalet M342 enligt kapitel 1.5 punkt 1.5.1 i bilaga A till överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg (ADR)

- Republikens presidents framställning nr 2/2021-2022

Bakgrund

Ålands lagting har den 12 januari 2022 begärt landskapsregeringens yttrande över republikens presidents begäran till Ålands lagting om bifall till statsrådets förordning som sätter i kraft det multilaterala avtalet M342 enligt kapitel 1.5 punkt 1.5.1 i bilaga A till överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg (ADR).

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet måste Ålands lags godkännande i enlighet med 59 § 1 mom. i självstyrelselagen (1991:71) för Åland inhämtas för att ikraftträdandeförordningen ska träda i kraft även på Åland.

Behörighetsfördelning

Enligt 18 § 6, 21 och 22 punkterna i självstyrelselagen för Åland har landskapet behörighet i fråga om bland annat allmän ordning och säkerhet, vägar och vägtrafik samt näringsverksamhet.

Allmänt om ADR

ADR (The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road) är en europeisk överenskommelse från 1957 om transport av farligt gods i vägtrafik. Den trädde i kraft i Finland år 1979 genom att en förordning om ikraftträdande utfärdades (FFS 289/1979 och FördrS 23/1979, se bilaga 1). Den 20 april 2020 beslutade lagtinget att på eget initiativ ge sitt bifall till att ikraftträdandeförordningen träder i kraft också på Åland till de delar ADR faller inom landskapets behörighet.

Bestämmelserna i ADR omfattar bland annat klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen samt konstruktion, utrustning och användning av fordon och tankar i samband med transport av sådana ämnen. Överenskommelsen innehåller också bestämmelser om utbildningar, certifikat och intyg.

Enligt artikel 4.3 i ADR har de fördragsslutande parterna rätt att genom bilaterala eller multilaterala fördrag tillåta att farligt gods transporteras med avvikelse från ADR-bestämmelserna, under förutsättning att en säkerhetsnivå som motsvarar ADR-bestämmelserna bibehålls.

Aktuellt tilläggsavtal till ADR

Enligt ADR får en transport som transporterar farligt gods bestå av högst en släpvagn. Den gällande separata överenskommelsen M304 tillåter att en transportenhet består av fler än en släpvagn. Sverige föreslår ett förnyande av M304-avtalet och föreslår därför att det upprättas ett nytt multilateralt separat ADR-avtal M342, enligt vilket en transportenhet som används vid transport av farliga ämnen kan bestå av fler än en släpvagn, med avvikelse från ADR-överenskommelsen. Liksom i nuvarande avtalet syftar också den nya överenskommelsen bl.a. till att transporterna ska vara kostnadseffektiva och således miljövänliga i och med att samma varumängd transporteras av ett mindre antal fordon. Vid internationell ADR-transport i de länder som har undertecknat den separata överenskommelsen M342 ska dessutom kraven på användning av fordonskombinationer i landet i fråga iakttas.

Ställningstagande

Landskapsregeringen konstaterar att lagtinget har lämnat bifall till att ADR ska gälla på Åland. Vad gäller aktuellt tilläggsavtal M342 konstaterar landskapsregeringen att tilläggsavtal till ADR alltid förutsätter att en säkerhetsnivå som motsvarar ADR-bestämmelserna bibehålls.

Transport av farligt gods på väg regleras i landskapet i Landskapslag (1976:34) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om transport av farliga ämnen (1995/62). Lagens 4 § hänvisar till ADR-överenskommelsen. Landskapsregeringens bedömning är att lagstiftningsåtgärder inte är nödvändiga.

Landskapsregeringen ser inget hinder mot att lagtinget ger sitt bifall till att den förordning som sätter tilläggsavtalet i kraft i Finland träder i kraft också på Åland till de delar det faller inom landskapets behörighet.

Mariehamn den 17 februari 2022

Lantråd

Veronica Thörnroos

Minister

Christian Wikström

Till Ålands lagting

Landskapsregeringens yttrande

Över republikens presidents framställning till Ålands lagting om statsrådets förordning om ändring av namnet på den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg

- Republikens presidents framställning nr 3/2021-2022

Bakgrund

Ålands lagting har den 12 januari 2022 begärt landskapsregeringens yttrande över republikens presidents begäran till Ålands lagting om bifall till statsrådets förordning om ändring av namnet på den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg.

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet måste Ålands lagtings godkännande i enlighet med 59 § 1 mom. i självstyrelselagen (1991:71) för Åland inhämtas för att ikraftträdandeförordningen ska träda i kraft även på Åland.

Behörighetsfördelning

Enligt 18 § 6, 21 och 22 punkterna i självstyrelselagen för Åland har landskapet behörighet i fråga om bland annat allmän ordning och säkerhet, vägar och vägtrafik samt näringsverksamhet.

Allmänt om ADR

ADR (The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road) är en europeisk överenskommelse från 1957 om transport av farligt gods i vägtrafik. Den trädde i kraft i Finland år 1979 genom att en förordning om ikraftträdande utfärdades (FFS 289/1979 och FördrS 23/1979). Den 20 april 2020 beslutade lagtinget att på eget initiativ ge sitt bifall till att ikraftträdandeförordningen träder i kraft också på Åland till de delar ADR faller inom landskapets behörighet. Över 50 länder har anslutit sig till överenskommelsen.

Bilagorna till ADR innehåller detaljerade bestämmelser om transport av farligt gods på väg, så kallade ADR-bestämmelser, som parterna i överenskommelsen ska följa vid internationella ADR-transporter. Bestämmelserna i ADR omfattar bland annat klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen samt konstruktion, utrustning och användning av fordon och tankar i samband med transport av sådana ämnen. Överenskommelsen innehåller också bestämmelser om utbildningar, certifikat och intyg.

Aktuell ändring

Namnet på den internationella överenskommelsen som gäller transport av farligt gods, det vill säga ”den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg (ADR)”, har ändrats. Orden ”den europeiska” har strukits i namnet. Man enades om namnändringen och om tidpunkten för dess ikraftträdande på en ADR-konferens som hölls den 31 maj 2019, varefter parterna i ADR godkände namnändringen i ett förfarande för tyst godkännande. FN:s generalsekreterare gav ett meddelande om godkännandet den 4 december 2019. Det nya namnet ”överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg (ADR)” trädde i kraft den 1 januari 2021. Bestämmelser om ikraftsättandet av namnet på överenskommelsen utfärdades i riket genom förordning av stasrådet (FördrS 119/2020).

Ställningstagande

Transport av farligt gods på väg regleras i landskapet i Landskapslag (1976:34) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om transport av farliga ämnen (1995/62). Lagens 4 § hänvisar till ADR-överenskommelsen och den gamla benämningen. Landskapsregeringens bedömning är att direkta lagstiftningsåtgärder inte är nödvändiga, men att det korrekta namnet på förordningen bör läggas in i 4 § vid nästa revidering av landskapslagen (1976:34) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om transport av farliga ämnen (1995/62).

Landskapsregeringen konstaterar att lagtinget har lämnat bifall till att ADR ska gälla på Åland. Landskapsregeringen ser därför inget hinder mot att lagtinget ger sitt bifall till att den förordning som sätter ändringen av namnet på överenskommelsen i kraft i Finland träder i kraft också på Åland.

Mariehamn den 17 februari 2022

Lantråd

Veronica Thörnroos

Minister

Christian Wikström